

2048
nest. 1925.

Cūlis Stālis (1925 - 1994.)
grafisks

F-2048
nesturis tā izveidots

FONDS Nr. 2078

CĪRULIS KĀRLIS (1925-1994), GRAFIĶIS

apraksta Nr.1-v papildinājums
1927 - 1994

APRAKSTĪJUMS (VĒSTURISKĀ IZZIŅA)

Fondraža nosaukums

Cīrulis Kārlis.

Administratīvā vēsture (Biogrāfija)

Grafiķis Kārlis Cīrulis dzimis 1925.gada 1.septembrī Rīgā, grāmatveža ģimenē. Tomēr kopš pirmajām dzīves dienām viņam bijušas ciešas saskarsmes iespējas ar mākslas pasauli. Jaunībā tēvs Pēteris Cīrulis mācījies Štiglica Centrālās tehniskās zīmēšanas skolā Pēterburgā, un tēvabrālis Ansis Cīrulis – ievērojams, universāls mākslas meistars.

Kārlis Cīrulis beidzis J.Rozentāla Rīgas mākslas vidusskolu (1950) un Latvijas Valsts Mākslas akadēmijas Grafikas nodaļu (1957). Izstādēs piedalījies no 1963.gada. Darbojies stājgrafikā, grāmatu un lietišķajā grafikā. Jau 50.gados izkopies savdabīgu rokrakstu oforta tehnikā – trauslu, izsmalcinātu līniju, tonāli bagātu kodinājuma faktūru. Darinājis portretus, bet īpaši mākslinieks aizrāvis ar Vecrīgas ainavu kompozīcijām. Tās darinātas liela un pavisam maza izmēra, arī ciklos.

Mākslinieks apbalvots ar 4.Tallinas grafikas triennāles diplomu (1977) un Latvijas Mākslinieku savienības medaļu par 1978.gada labāko jaunrades sniegumu.

Miris 1994.gada 17.februārī Rīgā.

Glabāšanas vēsture

Dokumentu fonds veidojies un uzkrāts pakāpeniski mākslinieka dzīves un radošās darbības laikā. Pēc mākslinieka aiziešanas aizsaulē, rūpi par dokumentu saglabāšanu uzņemas Kārļa Cīruļa dzīvesbiedre Vita Cīrule.

Tiešais iegūšanas avots

Dokumentus valsts glabāšanā LVA Vita Cīrule nodod 1998.gada 19.janvārī ar dāvinājuma līgumu Nr.7 un dokumentu papildinājumu – 2004.gada 24.februārī ar dāvinājuma līgumu Nr. 24.

2

Temats un īss saturs

Fonds nozīmīgs ar unikalitāti, jo fonda radošā darba dokumenti, bez pabeigtiem oriģināldarbiem, satur lielu skaitu skiču un uzmetumu, kas var būt neaizvietojams materiāls mākslinieka daiļrades pētniecības darbā.

Izvērtēšana

Dokumenti valsts glabāšanā saņemti nesakārtotā veidā.

Sistematizācija

Vērtības ekspertīze dokumentiem ar 1998.gada 19.janvāra dāvinājuma līgumu Nr.7 veikta tūlīt pēc dāvinājuma saņemšanas LVA t.i. 1998.gadā. Aprakstā lietas sistematizētas 5 sērijās, un sēriju ietvaros kārtotas pēc nomināli hronoloģiskā principa. Dokumentu papildinājuma, ar 2004.gada 24.janvāra dāvinājuma līgumu Nr. 24, ekspertīze un aprakstīšana veikta 2004.gada janvāra mēnesī. Sistematizējot lietas ievēroti iepriekšminētie kārtojuma principi. Dokumenti lietās sakārtoti hronoloģiskā kārtībā.

Pieejamības noteikumi

Bez ierobežojuma.

Fiziskais raksturojums

Radošo oriģināldarbu lapas ieburzītas un sasmērētas.

Uzziņu palīgļīdzekļi

Apraksts glabājamo lietu līmenī.

Aprakstījumu sastādīja
Personu fondu un trimdas dokumentu
daļas vadītāja vietniece

Anda Mjurka

29.01.04.

2078 . fonda
(arhīva fonda
numurs)

Cīrulis Kārlis (1925-1994), grafiķis
(arhīva fonda nosaukums)

arhīviskais apraksts par

1900. - 2000. gadu

(datējums)

Nr. p.k.	Elements	Apraksts
1.	Arhīva fonda uzzīņu kods	Fonda Nr. LV_LNA_LVA_F 2078
2.	Nosaukums	Cīrulis Kārlis (1925-1994), grafiķis
3.	Datējums no	1900
4.	Datējums līdz	2000
5.	Apjoms	120 glabājamās vienības
6.	Informācijas nesēju formas	Tekstuālie dokumenti papīra formā un fotodokumenti - fotopapīrs

7.	Fondraža biogrāfija	<p>Kārlis Cīrulis dzimis 1925. gada 1. septembrī Rīgā grāmatveža ģimenē. Tēvs interesējies par mākslu un kādu laiku mācījies Štiglica Centrālajā tehniskās zīmēšanas skolā Pēterburgā (šobrīd – Sanktpēterburga), bet tēva brālis Ansis Cīrulis bija pazīstams lietišķās mākslas meistars, gleznotājs un grafiķis.</p> <p>1950. gadā beidzis Jaņa Rozentāla Rīgas mākslas vidusskolu.</p> <p>1957. gadā absolvēja Latvijas PSR Valsts Mākslas akadēmijas Grafikas nodaļu ar diplomdarbu – kultūras plakātu ciklu “Aīda”, “Makbets”, “Anša Cīruļa darbu izstāde”, “Valsts Mākslas muzejs” (vadītājs P. Ozoliņš).</p> <p>No 1959. gada līdz 1963. gadam strādājis par PSRS Tirdzniecības un Rūpniecības palātas Latvijas nodaļas Tirdzniecības propagandas biroja vadītāju.</p> <p>Kopš 1963. gada piedalījās izstādēs. Darbojies stājgrafikā, grāmatu un lietišķajā grafikā.</p> <p>No 1964. gada bija Latvijas PSR Mākslinieku savienības biedrs.</p> <p>1977. gadā apbalvots ar 4. Tallinas grafikas triennāles diplomu.</p> <p>1978. gadā ieguvis Latvijas PSR Mākslinieku savienības medaļu par 1978. gada labāko jaunrades sniegumu.</p> <p>Līdz 1994. gadam aktīvi piedalījies dažādās izstādēs.</p> <p>K. Cīrulis miris 1994. gada 17. februārī.</p>
----	---------------------	--

7.1	Funkcijas un aktivitātes	<p>Savas radošās darbības sākumā Kārlis Cīruļis strādājis linogriezumā un dažādās jauktās grafikas tehnikās, bet 20. gadsimta 50. gados izkopis savdabīgu rokrakstu oforta tehnikā, kurai raksturīga trausla, izsmalcināta līnija, tonālā bagātība un kodinājuma faktūru daudzveidība. Darinājis portretus, bet īpaši aizrāvies ar Rīgas un Vecrīgas ainavu kompozīcijām. Tās darinātas gan liela, gan maza izmēra, arī ciklos. Galvenokārt tika darināti stājgrafikas darbi, bet tikuši veidoti arī plakāti un lietišķās un grāmatu grafikas darbi. Iemīļots K. Cīruļa žanrs bija arī portrets, kurā viņš akcentējis personības daudzveidību.</p> <p>Nozīmīgākās mākslinieka personālizstādes bija Jelgavā (1962, kopā ar E. Andersonu un R. Bēmu; 1974, kopā ar E. Andersonu), Jūrmalā (1964, kopā ar J. Pauļuku), Rīgā (1978), Tartu (1982/1983), Ļeņingradā (šobrīd – Sanktpēterburga) (1987).</p> <p>K. Cīruļa darbi eksponēti izstādēs Latvijā un ārzemēs – Francijā, Nīderlandē, Bulgārijā, Grieķijā, Rumānijā, Polijā, Ungārijā, Vācijā, Japānā, ASV, Kanādā u.c.</p>
8.	Apraksta vienības arhiviskā vēsture	Dokumenti veidojušies un uzkrāti K. Cīruļa dzīves un radošās darbības laikā.
9.	Iegūšanas avots	2017. gada 11. maija dāvinājuma līgums Nr. 12, Ludmila Pestova.
10.	Informācijas joma un saturs	Fonda saturu veido K. Cīruļa radošā darba dokumenti, dokumenti par K. Cīruļa radošo darbību, K. Cīruļa fotodokumenti, sarakstes dokumenti un sakrātie dokumenti.
11.	Informācija par izvērtēšanu, glabāšanas termiņu noteikšanu un iznīcināšanu	1998. g., 2004. g. un 2023. g. tika veikta dokumentu izvērtēšana un aprakstīšana. Dokumenti saņemti labā stāvoklī. Noteikts pastāvīgs glabāšanas termiņš.
12.	Sistematizācija	1998. g. veikta dokumentu sistematizācija 5 sērijās pēc dokumentu veidiem. Sēriju ietvaros glabājamās vienības kārtotas pēc hronoloģiskā principa.

13.	Pieejamības nosacījumi	Bez ierobežojumiem.
14.	Dokumentu valoda	Pamatvaloda – latviešu, daļa dokumentu arī krievu valodā.
15.	Meklēšanas līdzekļi	<p>Arhīviskais apraksts LV_LNA_LVA_F 2078 Cīrulis Kārlis (1925-1994), grafiķis par 1900. - 2000. gadu.</p> <p>Vēsturiskā izziņa (uzsk. sar. Nr. 1-v papildinājumam) par 1927. – 1994. gadu.</p> <p>Vairāklīmeņu arhīviskā apraksta shēma.</p> <p>Uzskaites saraksti: 1-v par 1900. – 1995. gadu, 1-v par 1927. – 1994. gadu (papildinājums), 1-v par 1964. – 2000. gadu (papildinājums), 2-v par 1980. – 2000. gadu.</p> <p>Latviešu padomju stājgrafika (sast. L. Reihmane). – Rīga: Liesma, 1982. – 164. lpp.</p> <p>Māksla un arhitektūra biogrāfijās / Atb. red. Andris Vilsons. – Rīga: Latvijas enciklopēdija, 1995. – 1. sējums.</p>

Izstrādātājs: LNA LVA Personu fondu un ārvalstu dokumentu nodaļas galvenā arhīviste

Kristīne Mateja